

Kristus zemřel za všechny

Velkopáteční bohoslužba

O Kristově zástupné oběti, nutnosti jejího pochopení a lásce, která člověka zavazuje a vede.

2 KORINTSKÝM 5,14-15.17-21

JAN ASSZONYI

KRISTUS ZEMŘEL ZA VŠECHNY

NÁS – SMÍŘENÉ – MÁ VE SVÉ MOCI LÁSKA TOHO, KTERÝ ZEMŘEL ZA VŠECHNY

| 2 Korintským 5,14-15.17-21 | Jr 31,31-33 |

První čtení

Jeremjáš 31,31-33 NOVÁ SMLOUVA V SRDCI

"Hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy uzavřu s domem izraelským i s domem judským novu smlouvu. 32 Ne takovou smlouvu, jakou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je uchopil za ruku, abych je vyvedl z egyptské země. Oni mou smlouvu porušili, ale já jsem zůstal jejich manželem, je výrok Hospodinův. 33 Toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, je výrok Hospodinův: Svůj zákon jim dám do nitra, vepíši jim jej do srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem."

Text kázání – 2K 5,14-15.17-21

Vždyť nás (smířené) má ve své moci láska Kristova - nás, kteří jsme pochopili, že jeden zemřel za všechny, a že tedy všichni zemřeli; 15 a za všechny zemřel proto, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel i vstal.

Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! 18 To všecko je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. 19 Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. 20 Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! 21 Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.

Kázání

Tato slova apoštola Pavla nám mají být cestou k připomínce utrpení a oběti Pána Ježíše Krista. Apoštol zmiňuje **skutečnost** - „Jeden zemřel za všechny“; zmiňuje **důležitost správného pochopení** této skutečnosti, a to celé staví do rámce života - to, co vyplývá z oběti Pána Ježíše, **vede k životu pro něj**, pro Krista.

1. Skutečnost – co se stalo: Kristus zemřel

Srdcem Pavlova slova je skutečnost - to, co se stalo: „*Jeden zemřel...*“ Křesťanská víra **stojí a padá se historickou skutečností**: „Pán Ježíš zemřel na kříži.“ Evangelia a mimobiblické prameny o tom podávají důkaz. Evangelia přitom barvitě a podrobně líčí jednotlivé scény zatčení, soudu, odsouzení, ukřižování a smrti Pána Ježíše.

2. Skutečnost – co to znamená: Kristus zemřel za všechny Nutnost dobrého pochopení (výkladu) události (faktu)

Evangelium ovšem netvoří jenom informace o holé historické události. **Ukazuje nám cestu** k tomu, **jak chápat** to, co ona událost znamená a co přináší. Na každou situaci se přitom dá dívat jinak a dají se z ní vyčíst i protichůdné věci. Sami máme z běžného života zkušenost s tím, že když jsou dva lidé svědky jedné události, ještě nemusí vidět totéž anebo dojít ke stejnému výkladu situace. Pán Ježíš a evangelisté, apoštolové, nám pomáhají na naší cestě pochopení toho, co a proč se stalo, když Pán Ježíš zemřel. Zdůrazněme si přitom právě důležitost pochopení - tedy přijetí informace v celém jejím kontextu. Křesťanská víra předpokládá porozumění a chápání. Apoštol Pavel říká, že „*nás má ve své moci láska Kristova – nás, kteří jsme pochopili...*“ A co jsme pochopili?

(1) Důvod Ježíšovy smrti – Proč zemřel Pán Ježíš?

Apoštol Pavel říká, že v „*Kristu nás Bůh smířil sám ses sebou; smířil svět se sebou.*“ Je **potřeba pochopit** (přijmout), že smrt Pána Ježíše je Božím **prostředkem smíření**. To nás vede k přemýšlení o tom, **proč zrovna smrt** vede ke smíření. A ještě před tím je namísto otázka, jak se to vůbec stalo, že my i svět potřebujeme smíření? **Jak se stalo, že jsme v konfliktu** s Bohem? Jak a čím jsme se proti němu provinili?

Na poslední otázku v našem textu apoštol neodpovídá. Předpokládá ovšem, že odpověď známe: **proti Bohu se provinujeme tím, že ho odmítáme a žijeme si, jako by nebyl**. Je to naše nevěra a z ní vyplývající zlé skutky, čím se provinujeme proti Bohu. Na tento předpoklad navazuje apoštol, když říká, že pro oběť Pána Ježíše Krista Bůh „*nepočítá lidem jejich provinění. Toho,*

kteřij nepoznal hřích, ztotožnil kvůli nám s hřicheu, abychou v něm dosáhli Boží spravedlnosti.“

Provinění musí být potrestáno. **Jde zde o spravedlnost**, které musí být učiněno zadost. A to se stalo **zástupnou smrtí Božího Syna**. On vzal na sebe naše provinění i trest, který náležel nám, a tak docházíme spravedlnosti. Tak docházíme smíření s Bohem. Smíření totiž není možné bez spravedlnosti. => jak je to důležité i v pozemském kontextu!

(2) Pro koho – pro všechny, tedy i pro mě

Součástí pochopení důvodu a významu smrti Pána Ježíše je i to, že **se to týká docela osobně i mě** samotného. Není to jenom nějaká obecná, stará věc. Kristus tím, že zemřel za všechny, zemřel i za mě - moje nepravosti, moje hřichy. Nejsem vyňat z verdiktu, v němž apoštol Pavel v listu Římanům pověděl:

Římanům 3,23-26 všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; 24 jsou ospravedlnováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. 25 Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal, že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hřichy. 26 Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.

Není vůbec samozřejmé a přirozené pochopit - uznat a přiznat si - že všichni zhřešili, jsou daleko od Boží slávy a patřím k nim já. Není vůbec přirozené uvěřit tomu, že **smrtí jediného** spravedlivého Božího Syna - člověka Ježíše - byly **odpykány všechny** viny a tresty, **tedy i můj**.

Pochopit hloubku bídy lidskosti/člověka odmítajícího Boha, stavějícího se proti němu, a zároveň pochopit jedinečnost oběti člověka - Ježíše: tomu se lidský rozum brání. Kdo může pochopit bláznovství evangelia kříže? Přesně to je ale diagnóza a léčba lidské bídy, jak ji zjevuje evangelium.

3. Skutečnost – kam nás směřuje: Projevená láska zavazuje k životu pro Krista

Je to těžké pochopit, ale - jak říká apoštol Pavel a my to potvrzujeme - jsou ti, kteří to pochopili (kteří si to tak přiznali, přijali to a uvěřili tomu). Pochopit zde znamená uvěřit! Apoštol na adresu takových pak

řekne: „*Nás (smířené, chápaní) má ve své moci láska Kristova... nežijeme proto pro sebe, ale pro něj. Zemřel-li jeden (Kristus), zemřeli jsme všichni, abychom mohli žít pro něj.*“ (parafráze).

Tady se ukazuje, **kam skutečnost dobře pochopené Kristovy zástupné smrti míří. Jde o život, o způsob života.** Apoštolovi tolik záleží na tom, abychom pochopili, že Kristova smrt mění způsob života! Když říká, že jsme s Kristem zemřeli, nemyslí tím medicínskou smrt. Myslí na smrt bezbožného způsobu života; myslí na smrt způsobu života, v němž jediným orientačním bodem, kolem něhož se točí můj život je můj vlastní (často bezohledný) prospěch.

Kristova smrt mě, který jsem pochopil, že zemřel za všechny, **zavazuje k životu** v souladu s tím, kdo mě vykoupil ze smrti. Vy, kteří znáte Kralický překlad Pavlova textu, víte, že je tam řečeno: „*Láska zajistí Kristova, víže nás...*“ Ano je to láska Pána Ježíše, jenž se obětoval, která nás zavazuje, strhává nás svým směrem života!

Křesťanská víra, naděje a láska vyrůstající z velikonoční oběti Pána Ježíše **utváří život**; míří **do života, v němž je určujícím prvkem** umučený, ale posléze vzkříšený a **živý Pán Ježíš**.

Naše lidskost tím nemá být pošlapána či umenšena. Jen je unášena proudem Boží lásky. V něm žije, pro něj žije a směřuje pozemskostí k věčnosti. Jako životadárná řeka plyne naše lidskost tímto světem a přináší život těm, kdo se u ní zastaví, ochutnají, pochopí a nechají se obejmout Boží láskou a také jejich život dozná změny.

Boží láska je zavazující: jako omilostnění jsme zavázáni láskou. Boží láska je směrodatnou - **je strhující a řídící** náš život.

4. Závěr

Velkopáteční evangelium před nás staví více než informaci. Je to poselství:

19 ...v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. 20 Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na

místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! 21 Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.

„...nás (smířené) má ve své moci láska Kristova - nás, kteří jsme pochopili, že jeden zemřel za všechny, a že tedy všichni zemřeli; 15 a za všechny zemřel proto, aby ti, kteří jsou naživu, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel i vstal.“

Jak na toto evangelium reagovat? S jakým postojem si ho připomínat? Vděčností, radostí a úctou k tomu, který za nás zemřel. Možná ještě víc se ale sluší tiché spočinutí pod křížem Pána Ježíše, jak o tom bude zpívat pěvecký sbor.

